

TÁMOP-6.1.2.A-14/1

„Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az általános iskolákban, többcélú intézményekben valamint szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával.”

A TIE projekt

A 2014. augusztus 28-án elindult Teljes körű Iskolai Egészségfejlesztés (TIE) projektet az Országos Egészségfejlesztési Intézet (OEFI) és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) konzorciuma valósítja meg. A projekt célja a megfelelő egészségtudatos szemléletmód kialakítása, a gyermekek, tanulók (mindennapos) egészségfejlesztéssel összefüggő készségeinek, ismereteinek bővítése, és ezek viselkedésbe történő beépítése, főként közösségépítő, egészségfejlesztési és testmozgás programok segítségével. A Magyar Állam és az Európai Unió Szociális Alapjának támogatásával megvalósuló projektben az OEFI és a KLIK mellett több külső közreműködő is rész vesz. Összesen mintegy 18 megye 288 iskolája, 864 pedagógus, 6 regionális és 54 megyei koordinátor, és a tervek szerint mintegy 100 védőnő segíti majd a közös munkát, a szaktudás átadását, a programok megszervezését és megvalósítását.

Megvalósítás – szakmai és módszertani háttér

A TIE keretében az OEFI munkatársai és más szakértők olyan 10 darab, egészségfejlesztési programelemekhez kapcsolódó szakmai ajánlásokat („EPSZA”) hoztak létre, amelyek biztos, szakszerű háttérrel és segítséget nyújtanak az iskoláskorú gyerekek egészségtudatosabb szemléletmódjának kialakításához, a projekt céljainak eléréséhez. Ezen „füzetek” fő pillérét az életkori sajátosságoknak megfelelő, energia-egyensúly kialakulását szolgáló életmód- és testmozgás programok jelentik.

A 10 db EPSZA magában foglalja az „Iskolakert”, az „Egészséges élelmiszerek megismerése és elkészítésük változatos módjai”, az „Ivóvíz fogyasztásának népszerűsítése”, a „Megfelelő test- és száj-higiénés szokások kialakítása”, a „Sérülés megelőzés”, illetve a „Egészségfejlesztési célú kommunikációs események szervezése” témákat. További TIE 4 db tanórán kívüli, mindennapos testmozgással összefüggő programelem valósul meg, amelyek közül a „Spuri a suliba-kincsesláda”, „Lépéselőnyben”, „Délutáni szabadidő-kincskereső” a kötelező tanórai foglalkozások utáni szabadidőben, illetőleg a délutáni tanítási időszakban lebonyolítható, szabadidősport jellegű programok megvalósítására koncentrálnak. Végezetül a „Sportos iskolai rendezvény”, amely egy rendszeresen visszatérő, hagyományteremtő jelleggel szervezett, a tevékenységek változatosságára építő iskolai esemény.

Hétpróbák

A TIE II. ütemében a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ élményközpontú sportprogramokat szervez a 6-14 éves korosztály számára. A programok lebonyolításával legfőbb célunk a gyerekek egészségtudatos életmódra nevelése és a mozgás megszerettetése. A Hétpróba elnevezésű programsorozatban lehetőség nyílik többféle sportág és mozgásforma kipróbálására, a mozgás örömeinek felfedezésére. A próbák összeállítása során ezért kiemelt

szempont, hogy a gyerekek versenyhelyzet nélkül, a kudarcélmények elkerülésével vehessenek részt a programokon.

A Hétppróbák elemei

- Maraton próba (ügyesség, állóképesség)
- Búvár Kund próba (ügyesség, víz)
- Kinizsi erőpróba (hagyományteremtő sportok)
- Szent László próba (ügyesség, csapatsport)
- Bartók Béla próba (tánc)
- „Egyem, vagy ne egyem” próba (egészséges táplálkozás)
- „Hogyan mondjam el Neked?” próba (interaktív kommunikáció).

Bővebben

Kutatás

A projekt további fontos, meghatározó részét három kutatás képezi, amelyek eredménye lényegesen hozzájárul a „Teljes körű Iskolai Egészségfejlesztés átfogó szakmai koncepciójának” létrejöttéhez.

Az intervenciók kutatás célja és feladata a KLIK által fenntartott általános iskolákból, gyógypedagógiai és konduktív pedagógiai intézményekből kiválasztott 288 iskolában a tanulók fizikai aktivitási szintjének és egészséges táplálkozással összefüggő szokásainak, ismereteinek és attitűdjének nyomon követése, mérése és értékelése. Egy országos nagymintás kutatás a konvergencia régióban működő alapfokú nevelési-oktatási intézmények infrastrukturális, emberi erőforrás és szakmai feltételeit tárja fel.

A kutatások harmadik eleme egy olyan mozgásszenzoros vizsgálat, amely az intervenciók kutatásra kiválasztott osztályok tanulóinak 24 órás fizikai aktivitását méri fel, összesen 5 napon át. A tanulók kiegészítésként naplót vezetnek a vizsgálat idején végzett minden mozgással járó tevékenységükről.

Eredmények, hosszú távú hatások

A TIE végére elkészül a „Teljes körű Iskolai Egészségfejlesztés átfogó szakmai koncepciója”, a „Testmozgás általános iskolai szakmai ajánlása”, és a „Táplálkozás általános iskolai szakmai ajánlása”. Továbbá egy olyan többcélú informatikai platformot is létrehozunk, mely támogatja a projekten belüli egyéni tevékenységek naplózását, az intézmények és külső szereplők közötti gördülékeny kommunikációt, és az iskolai programok hatékony megvalósítását. A platform nyilvános honlap felülete pedig bepillantást enged a projekt működésének különböző folyamataiba, részleteibe.

A TIE programjait úgy alkottuk meg, hogy mindenki találjon bennük számára érdekes, új lehetőségeket. Az egyéves megvalósítási, és öt éves fenntartási időben a rendelkezésre bocsátott szakmai és módszertani eszközök, a tanulást és szórakozást egyszerre biztosító egészségfejlesztési rendezvények, nem utolsósorban az iskolák számára nyújtott anyagi támogatás számtalan olyan további pozitív változást idéz elő, mint az intézmények közötti kommunikáció erősödése, vagy az esélyegyenlőség és hátránykompenzáció fejlesztése. A projektzárás időpontja 2015. szeptember 30, a fenntartási idő 5 év.